

सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेड
प्रशासन सेवा, साधारण समूह, तह ९, उप-प्रबन्धक पदको आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्क	समय
प्रथम	आर्थिक र वित्तीय व्यवस्थापन तथा सूचना प्रविधि	१००	४०	विषयगत - तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत - समस्या समाधान	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत - तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	३ घण्टा
				विषयगत - समस्या समाधान	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०	

२. द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता (Interview)

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीयपत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने **प्रश्नसंख्या र अङ्कभार** यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मितिभन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन नभएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/०८/११

प्रथम पत्र :- आर्थिक र वित्तीय व्यवस्थापन तथा सूचना प्रविधि

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क)

१. नेपालको अर्थतन्त्र

१.१ नेपालको अर्थ व्यवस्था

१.२ प्रमुख आर्थिक परिसुचकहरू

१.२.१ कूल गार्हस्थ्य उत्पादन : अवधारणा, संरचना, वर्गीकरण, आकार तथा निर्धारण विधि, उत्पादन, उपभोग, लगानी तथा वचत

१.२.२ राष्ट्रिय आम्दानी

१.२.३ मानव विकास सूचकांक

१.२.४ रोजगारी

२. आर्थिक नीति तथा योजना

२.१ आर्थिक नीति

२.२ योजनाबद्ध विकासको अवधारणा

२.३ चालू आवधिक योजना -उद्देश्य, लक्ष्य, नीति तथा कार्यक्रमहरू

२.४ स्रोत/साधनको परिचालन

२.५ आर्थिक वृद्धि र विकास

२.६ राष्ट्रिय विकासमा सार्वजनिक संस्थानहरूको भूमिका र चुनौती

२.७ दिगो विकास लक्ष्य र नेपाल

३. सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन

३.१ वित्त नीति

३.२ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन उद्देश्य र उपकरणहरू

३.३ सरकारी खर्च: चालु खर्च, पुँजीगत र वित्तीय व्यवस्था

३.४ राजस्व: कर तथा गैर कर राजस्व

४. मौद्रिक प्रणाली

४.१ मौद्रिक नीति

४.२ मुद्रा बजारका उपकरणहरू

४.३ नेपालको वैदेशिक व्यापार र शोधनान्तर स्थिति

४.४ विनिमय दर र मूल्य स्थिति

४.५ वित्तीय उदारीकरण, खुल्ला अर्थतन्त्र र मौद्रिक व्यवस्थापन

५. अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्था

५.१ World Bank and International Monetary Fund

५.२ World Trade Organization (WTO)

५.३ BIMSTEC, SAPTA, SAFTA

५.४ Asia-Pacific Central Securities Depository Group (ACG)

५.५ World Forum of Central Securities Depositories (WFC)

५.६ Association of National Numbering Agencies (ANNA)

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)
(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क)

६. वित्तीय व्यवस्था

- ६.१ वित्तीय संस्था: बैंक, बीमा तथा लघुवित्त
- ६.२ वित्तीय सम्पत्ति व्यवस्थापन
- ६.३ वित्त बजार र सरकारको भूमिका

७. वित्त बजारका औजार

- ७.१ सेयर र ऋणपत्र
- ७.२ कमोडिटी डेरिभेटिभ मार्केटस् (Commodity Derivative Markets)
- ७.३ वित्तीय औजारका विशेषताहरु, जोखिम तथा प्रतिफल
- ७.४ सामूहिक लगानी योजनाको अवधारणा, प्रकार र व्यवस्थापन
- ७.५ ग्रीन बण्ड (Green Bond) सम्बन्धी अवधारणा

८. वित्तीय सम्पत्तिको मूल्य तथा ब्याजदर

- ८.१ वित्तीय सम्पत्तिको मूल्य तथा ब्याजदरको निर्धारण
- ८.२ वित्तीय सम्पत्तिहरूको विशेषता
- ८.३ ब्याजदरको आवधिक संरचना
- ८.४ वित्तीय सम्पत्तिको मूल्यांकन

९. लगानी सिद्धान्त

- ९.१ लगानी सम्बन्धी अवधारणा
- ९.२ लगानी सिद्धान्तको विकासक्रम
- ९.३ Markowitz's Theory
- ९.४ Capital Asset Pricing Model

१०. सूचना प्रविधि

- १०.१ Management Information System (MIS)
- १०.२ E-commerce
- १०.३ ICT Policy of Nepal, 2072
- १०.४ IT and Capital Market Development
- १०.५ Information Security System

द्वितीय पत्र:- सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) – (५० अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क)

१. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- १.१ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यावन्धन र मुल्यांकन
- १.२ सार्वजनिक व्यवस्थापनको अर्थ, क्षेत्र र नविनतम प्रवृत्तिहरू
- १.३ कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- १.४ व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- १.५ मानव संसाधन व्यवस्थापन
- १.६ कार्य सम्पादन मूल्यांकन
- १.७ उत्प्रेरणा र यसका सिद्धान्तहरू
- १.८ परिवर्तन तथा नवप्रवर्द्धन व्यवस्थापन

२. संगठन

- २.१ संगठनको परिचय, स्वरूप तथा गठनका आधारहरू
- २.२ संगठनका सिद्धान्तहरू
- २.३ संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशिलता, समूहगत कार्य
- २.४ रणनीतिक योजना

३. पारदर्शीता तथा खुलासा (Transparency and Disclosure)

- ३.१ परिचय, उद्देश्य तथा महत्व
- ३.२ वित्तीय तथा गैर वित्तीय खुलासा
- ३.३ बजार केन्द्रीत पारदर्शीता तथा खुलासा
- ३.४ पारदर्शीता र उत्तरदायित्व
- ३.५ सम्पत्ति शुद्धिकरण (Money Laundering) सम्बन्धी व्यवस्था

४. संस्थागत सुशासन

- ४.१ परिचय, उद्देश्य र महत्व
- ४.२ संस्थागत सुशासनका स्तम्भहरू
- ४.३ सार्वजनिक तथा निजी संस्थाहरूमा संस्थागत सुशासनको अवस्था
- ४.४ सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने उपायहरू

५. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली र लेखापरीक्षण

- ५.१ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको परिभाषा, महत्व र आवश्यकता
- ५.२ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीका प्रकारहरू
- ५.३ नेपालमा लेखापरीक्षण सम्बन्धी व्यवस्था

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

(३ प्रश्न × १० अङ्क र १ प्रश्न × २० अङ्क)

६. नेपालको पूँजी बजार

- ६.१ नेपालको पूँजी बजारको विकासक्रम
- ६.२ पूँजी निर्माण तथा लगानी
- ६.३ प्राथमिक बजार (Primary Market) र धितोपत्र व्यवसाय
- ६.४ केन्द्रीय निक्षेप प्रणाली तथा राफसाफ प्रणाली
- ६.५ पूँजी बजारमा वित्तीय साक्षरता, पूँजी बजारको जोखिम र निराकरण
- ६.६ दोस्रो बजार (Secondary Market) मा कारोबारको प्रकृत्या र बजार पूँजीकरण
- ६.७ नेप्से परिसूचक तथा समूहगत परिसूचकहरु
- ६.८ बजार परिसूचक गणनाको अवधारणा तथा विधिहरु
- ६.९ बजार परिसूचक र यसको अर्थतन्त्र संगको सम्बन्ध
- ६.१० सरकारी ऋणपत्रको कारोबारको वर्तमान अवस्था
- ६.११ नेपाल धितोपत्र बोर्ड
- ६.१२ नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.
- ६.१३ मध्यस्थकर्ता: धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी, विक्री प्रबन्धक र लगानी व्यवस्थापक
- ६.१४ नेपालको पूँजी बजारको अवसर, चुनौती तथा संभावना

७. सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेड

- ७.१ परिचय तथा उद्देश्य
- ७.२ सिडिएससिले प्रवाह गर्ने सेवाहरु
- ७.३ पूँजी बजारमा सिडिएससिको योगदान
- ७.४ SWOT Analysis
- ७.५ निक्षेप सदस्यको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण

८. ऐन, नियम र निर्देशिकाहरु:

- ८.१ धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३
- ८.२ धितोपत्रको केन्द्रीय निक्षेप सेवा नियमावली, २०६७
- ८.३ धितोपत्र केन्द्रीय निक्षेप सेवा विनियमावली, २०६८
- ८.४ धितोपत्र कारोबार राफसाफ तथा फछ्युट विनियमावली, २०६९
- ८.५ केन्द्रीकृत विद्युतीय ग्राहक पहिचान विवरण (केवाइसी) सेवा सम्बन्धी कार्य संचालन निर्देशिका, २०७७
- ८.६ सिडिएससिको कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०७५ (संशोधन सहित)
- ८.७ कम्पनी ऐन, २०६३
- ८.८ आयकर ऐन, २०५८ तथा आयकर नियमावली, २०५९
- ८.९ विद्युतीय कारोबार ऐन, २०६३
- ८.१० सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण ऐन, २०६४